

**БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА**

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИМИТЪР КОСТОВ

ПОДУПРАВИТЕЛ

ИЗИСКВАНИЯ

**ЗА ВКЛЮЧВАНЕ, РЕЖИМ НА ЗАРЕЖДАНЕ НА ДАННИ И УПРАВЛЕНИЕ НА
ДОСТЪПА НА БАНКИ И ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ В
ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА НА ЦЕНТРАЛНИЯ КРЕДИТЕН РЕГИСТЪР
НА БНБ (ИС на ЦКР).**

София, 2009 г.

Изисквания за включване , режим на зареждане на данни и управление на достъпа на банки и финансови институции в Информационната система на Централния Кредитен Регистър на БНБ (ИС на ЦКР)

Банките и финансовите институции (ФИ) вписани в регистъра по чл.3, ал.2 от ЗКИ, с основна дейност по чл.2, ал.2, т.6 и/или по чл.3, ал.1, т.3 от ЗКИ, се включват задължително като участници (отчетни единици) в ИС на ЦКР, съгласно чл. 6 от Наредба 22 от 16 юли 2009 г. за ЦКР.

1. Описание на потребителския интерфейс на ИС на ЦКР

За отчетните единици, ЦКР функционира като две различни приложни системи , независими една от друга, с различни потребители.

Двете приложения на ИС на ЦКР в своята съвкупност отговарят на поставените нормативни и технологични изисквания. Те имат еднакви технически изисквания към средствата за достъп до системата и осигуряването на надеждна защита на информацията.

Достъпът на потребителите до приложенията се осъществява посредством универсални електронни подписи и SSL протокол между потребителя и WEB сървър на БНБ. Използват се универсални електронни подписи (УЕП), издадени от регистрираните от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) доставчици на удостоверителни услуги.

1.1. Приложение за зареждане на данни на ИС на ЦКР

Обезпечава WEB интерфейс за въвеждане на данни от отчетните единици, контрол и средства за администриране на системата.

Потребителите на приложението за зареждане на данни от отчетните единици се регистрират и администрират в системата от Администратора на приложението в БНБ на основата на заявка (за регистриране на нов потребител, за промяна на правата на достъп на потребител, за деактивиране на потребител), направена от съответната отчетна единица.

Въвеждането на пакетите входни данни в ЦКР се осъществява от работните станции на потребителите чрез WEB-базиран потребителски интерфейс. В приложението се извършва контрол на подадената информация (формален, логически и за цялостност), като потребителите имат възможност да следят резултатите от него. Корекции на пакет входни данни (целия или части от него) могат да се подават многократно. За по-голяма сигурност на коректността на въвежданата информация се изисква повторно потвърждение на пакетите входни данни от страна на потребител на отчетната единица. Администраторът на приложението в БНБ потвърждава информацията за зареждане в базата данни (БД) на ИС на ЦКР.

Потребителите на това приложение от отчетните единици са разделени на две основни групи:

- администратори;
- потребители, които подават за зареждане входните данни и потвърждават верността и коректността на подадените данни.

Изискванията относно файловете, формата на данните, контролите и други подобни са подробно описани в „Указания за прилагането на Наредба № 22”, публикувана на WEB-страницата на БНБ.

1.2.WEB-приложение за удостоверения на ИС на ЦКР

Представява защитен WEB сайт, осигуряващ възможност на служителите (кредитни инспектори и др.) на отчетните единици да получават в реално време справка – „Удостоверение за кредитната задлъжнялост”, на даден кредитополучател. Подсистемата осигурява също среда за администриране на потребителите, за получаване на Удостоверения за кредитната задлъжнялост на група кредитополучатели във вид на файл XML формат, за периодично (месечно) издаване на фактури за заплащане на направените от отчетната единица справки (удостоверения за кредитна задлъжнялост) в ЦКР по утвърдена тарифа.

Потребителите от отчетните единици на това приложение са разделени на две основни групи -администратори и потребители:

- Администраторите от банките/ФИ са потребители, които регистрират и администрират данните за крайните потребители (кредитните инспектори) от съответната отчетна единица. Те самите се регистрират и информацията за тях се поддържа от Администратора на приложението в БНБ на основата за подадени заявки от отчетната единица. Всяка отчетна единица има поне по един администратор, дефиниран в това приложение;
- Потребителите от дадена отчетна единица се регистрират и администрират в приложението от администратора на съответната отчетна единица..

2. Необходими документи и ред за включване на нова отчетна единица (банка или финансова институция) в ИС на ЦКР

2.1. Заявление за включване в информационната система на Централния кредитен регистър по реда на чл.6 от Наредба 22 на БНБ за ЦКР(обн. ДВ, бр.62 от 04.08.2009г. (Приложение 1);

2.2. Регистрационен формуляр за включване в ЦКР (Приложение 2)

Заявлението и Регистрационния формуляр се изготвят на български език. Наименованието на банката или финансовата институция се изписва по търговската ѝ регистрация.

2.3. Информация за техническа и софтуерна готовност по реда на чл.6, ал.3 от Наредба 22 на БНБ (Приложение 3)

2.4. Копие от документ за регистрация или ЕИК на заявителя

2.5. Вътрешни правила за работа с ИС на ЦКР, съгласно чл.6, т.2 от Наредба 22 на БНБ и Указанията за прилагането ѝ

Вътрешните правила включват:

- Уводна част – общи положения;
- Администриране на системата – определяне на длъжностните лица от

банката или финансовата институция, които ще бъдат регистрирани като администратори на двете приложения на ЦКР – за зареждане на данни и за удостоверения от регистъра. Регламентиране на техните права и задължения при работа с ИС на ЦКР. Администраторите на приложенията имат права да оторизират други служители за работа с приложенията и да контролират тяхната дейност;

- Определяне на условия и ред за подаване на информация към ЦКР – определяне на съдържанието на информацията, която банката или финансовата институция подава към ЦКР. Регламентиране правата и задълженията на длъжностните лица да обработват, подават и получават информация. Определяне на мерки и процедури за контрол на верността на подаваната към ЦКР информация, коригиране на неточно подадена информация и др.;
- Определяне на условия и ред за получаване на информация от ИС на ЦКР.

2.6. Документ за платена такса за включване в ЦКР

Таксата се превежда чрез банка по сметка:

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА,

IBAN: BG40BNBG9661100066123

BIC: BNBGBGSD

Документите, които се попълват и представят от банката/ФИ, се подписват и подпечатват от съответните управляващи и представляващи лица.

3. Процедура (необходими дейности и последователност за изпълнението им) за включване на нова отчетна единица (банка или финансова институция) в ИС на ЦКР

3.1. За включване в ИС на ЦКР банките и финансовите институции със седалище в Република България подготвят пакет документи, които са описани и достъпни на Интернет страницата на БНБ: www.bnb.bg (раздел “Финансови пазари”, Централен Кредитен Регистър) и който включва документите, изброени в т.2.

3.2. Банките или финансовите институции подават гореописаните документи за регистрация на адрес: Българска народна банка, София 1000, пл. “Княз Александър I”, всеки работен ден от 8:30 до 15:45ч. или чрез доставчик на пощенски услуги на адрес: Българска народна банка, дирекция “Банкова политика”, отдел “Централен кредитен регистър”, София 1000, пл. “Княз Александър I”.

На допълнително представените документи от банката или финансовата институция, трябва да се посочва първоначално получения входящ номер по т.2.2., с оглед коректността на водене на кореспонденцията.

Ако заявителят не предостави всички необходими документи по чл.6 на Наредба 22 или предоставените документи съдържат непълна, противоречива или невярна информация, БНБ писмено уведомява заявителя за това, като изпраща писмо, съдържащо указания за отстраняване на несъответствията. В този случай от заявителя се очаква да коригира и подаде отново коректно попълнени документи.

3.3. Когато заявителят – банка или финансова институция, представи всички документи по чл.6, датата на включване в ИС на ЦКР се определя със заповед на подуправителя, ръководещ управление “Банково” на БНБ.

3.4. На основата на подписаната заповед на подуправителя, ръководещ управление “Банково”, БНБ регистрира администраторите на приложението за зареждане на данни, посочени от заявителя в Регистрационния формуляр.

Администраторите получават уведомление на указаните e_mail адреси, като се посочват техните потребителски имена, пароли и адреса за достъп до приложението за зареждане на данни на ИС на ЦКР.

От този момент администраторите от банките/ФИ могат да регистрират допълнително потребители с права за зареждане на данни (кредитополучатели/кредити/месечна информация)

3.5. Администраторите на приложението за зареждане на данни (от банка или

финансова институция) изпълняват процедурата за регистрация на потребители за зареждане на данни:

- Администраторът от банка / финансова институция попълва заявка за регистрация на потребители (екранна форма в приложението за зареждане на данни).

- Администратор от БНБ потвърждава заявката.

Така регистрираните потребители получават уведомление на указаните e_mail адреси, като се посочват техните потребителски имена, пароли и адреса за достъп до приложението за зареждане на данни на ИС на ЦКР. Администраторът от отчетната единица, който е въвел заявките за регистрация на потребителите, получава съобщение по e_mail за регистрираните в приложението потребители.

След тази процедура банката/ФИ има регистрирани потребители с права за зареждане на данни.

3.6. Новите участници – банки/ФИ, е необходимо да направят първоначално зареждане на данни в ЦКР. За целта се зареждат данните за активните кредитополучатели от отчетната единица (файл BORR.txt) и данните за активните кредитни договори (файл CRED.txt) – всички кредити и кредитополучатели, към момента на изготвяне и зареждане на данните.

3.7. След успешното зареждане на първоначалните входни данни от отчетната единица, БНБ регистрира и активира администраторите на отчетната единица в WEB приложението за удостоверения от ЦКР. Администраторите получават уведомления на e_mail адресите, в които се посочват техните потребителски имена, пароли и адреса за достъп до приложението за удостоверения от регистъра.

3.8. Така регистрираните администратори на WEB приложението за удостоверения имат права да регистрират потребители от банката/ФИ и да управляват достъпа им до това приложение.

4. Режим на зареждане на регулярни входни данни в ИС на ЦКР от отчетните единици

Съгласно изискванията на Наредба 22, задълженията на отчетните единици са следните:

4.1. При сключване на нов договор за кредит или при изменение на вече сключен договор за кредит, банките и финансовите институции подават информация към Централния кредитен регистър в срок до 5 работни дни, считано от датата на сключване на договора или изменението (Чл.10.(2) от Наредба 22 за ЦКР на БНБ) – текуща входна информация, файлове BORR.txt и CRED.txt.

4.2. Банките и финансовите институции подават към Централния кредитен регистър ежемесечно до 15-о число на месеца, следващ отчетния, информация за текущото състояние по всички активни кредити на техни клиенти към последната дата на отчетния месец. Банките и финансовите институции подават в същия срок и информация за извършените корекции по кредити на техни клиенти за предходни отчетни периоди (Чл.10.(2) от Наредба 22 за ЦКР на БНБ) – месечна входна информация, файлове CUCR.txt и CREV.txt.

С месечната информация се подават и кредитите за закриване.

Месечна информация към текущия отчетен период дадена отчетна единица може да подаде само ако е подала месечните си данни към предидущия отчетен период.

При включване на нова отчетна единица в ИС на ЦКР тя трябва да подаде първите си месечни данни към отчетния период, който е края на месеца, в който е подала и заредила в ИС на ЦКР текущата си информация за първоначално зареждане (файлове BORR.txt и CRED.txt).

5. Управление на достъпа на потребителите от отчетните единици до приложенията на ИС на ЦКР

5.1. Ако отчетна единица не зареди месечната си информация в указаните в

т.4.2. срокове, достъпът на всички нейни потребители (администратори и потребители) до приложението за удостоверения на ИС на ЦКР се забранява до зареждането на необходимата входна информация (Чл.26 от Наредба 22 за ЦКР на БНБ).

5.2. Ако отчетна единица не зареди месечната си информация в указаните в т.4.2. срокове, тя не получава месечните файлове с обобщена информация за общата кредитна задлъжнялост на кредитополучателите си.

5.3. Ежемесечно, до 5-то число на месеца, отчетните единици представят в БНБ списък на новите потребители в WEB-приложението за удостоверения на ЦКР, които са регистрирани в приложението предишния месец. Администраторът на приложението от БНБ верифицира новорегистрираните потребители от отчетните единици на основата на получените списъци. Ако има новорегистрирани потребители, а такъв списък не е представен в БНБ или има несъответствие в съдържанието на списъка и справка от приложението, администраторът на приложението от БНБ преустановява достъпа на всички нови потребители на приложението за удостоверения от ЦКР от отчетната единица до уточняването на списъка на потребителите на приложението (Приложение 5).

5.4. Два пъти в годината, в периодите 01.04 – 15.04 и 01.10 – 15.10 всички отчетни единици на ИС на ЦКР трябва да представят в БНБ списъци със всички активни към момента потребители на приложението за удостоверения от ЦКР от съответната отчетна единица (Приложение 6).

5.5. При промяна на администраторите на приложенията на ИС на ЦКР отчетната единица попълва и подава Регистрационен формуляр за промяна (Приложение 4).

Документите, които се попълват и представят от банката/ФИ по т.5.3, 5.4., 5.5., се подписват и подпечатват от съответните управляващи и представляващи лица.

Към документа са приложени следните приложения:

- Заявление за включване в информационната система на Централния кредитен регистър по реда на чл.6 от Наредба 22 на БНБ за ЦКР(обн. ДВ, бр.62 от 04.08.2009г. - Приложение 1 (Заявление за включване.doc);
- Регистрационен формуляр за включване в ЦКР с информация за отчетната единица и администраторите на двете приложения на ИС на ЦКР - Приложение 2 (Регистрационен формуляр-включване.xls);
- Информация за техническа и софтуерна готовност по реда на чл.6, ал.3 от Наредба 22 на БНБ - Приложение 3 (Техническа и софтуерна готовност(прил3).doc);
- Регистрационен формуляр за промяна на администраторите на приложенията на ИС на ЦКР - Приложение 4 (Регистрационен формуляр-промяна.xls);
- Списък на новите потребители, включени във WEB-приложението за удостоверения от ЦКР от [дата] до [дата] – Приложение 5 (Списък новорегистрирани потребители(прил5).doc);
- Списък на активните потребители на WEB-приложението за удостоверения от ЦКР към дата: 31.03 (30.09) – Приложение 6 (Списък на активните потребители(прил6).doc);